

Oponentský posudok

na pedagogickú, publikačnú, vedeckovýskumnú a inú odbornú činnosť
doc. RNDr. Petra Mederlyho, PhD. v súvislosti so začatím vymenúvacieho konania
za profesora v odbore ochrana a využívanie krajiny

Na základe uznesenia č. 1/15/2022 z Vedeckej rady Fakulty prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre zo dňa 10. februára 2022 som prijala poverenie byť oponentkou inauguračného konania doc. RNDr. Petra Mederlyho, PhD. na vymenovanie za profesora v odbore ochrana a využívanie krajiny.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 6 a 8 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor som posúdila podklady na vymenovanie doc. RNDr. Petra Mederlyho, PhD. za profesora v odbore ochrana a využívanie krajiny. Okrem podkladov, uvedených v inauguračnom spise, som vychádzala z výberu prác doc. RNDr. Petra Mederlyho, PhD., ktoré mi boli sprístupnené v elektronickej forme, a tiež aj z mojich skúsenosti, keďže doc. Petra Mederlyho poznám osobne od roku 1999. V oponentskom posudku som sa zamerala na všetky aktivity, ktoré sú dôležité z hľadiska plnenie Kritérií pre vymenúvacie konanie za profesora na Fakulte prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (ďalej len „Kritériá FPVal UKF“).

1. Pedagogická činnosť

Doc. Peter Mederly sa aktívne venuje pedagogickej činnosti už od roku 2007. V rokoch 2007 – 2011 prednášal a viedol cvičenia z predmetu Krajinné plánovanie pre študentov Katedry rozvojových štúdií Prírodovedeckej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V rokoch 2007 – 2013 viedol aj niekoľko prednášok na tému Krajinné plánovanie a Posudzovanie vplyvov na životné prostredie pre študentov Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre. Od roku 2014, kedy začal pracovať na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, je zapojený do pedagogickej činnosti na Fakulte prírodných vied a informatiky UKF v Nitre. Pre študentov bakalárskeho a magisterského stupňa štúdia zabezpečoval, resp. zabezpečuje prednášky a cvičenia z nosných predmetov študijného odbore Ochrana a využívanie krajiny a v tomto študijnom odbore zaviedol a z časti garantuje spolu 11 nových predmetov. Pod jeho vedením úspešne ukončilo štúdium 7 študentov bakalárskeho štúdia a 13 študentov magisterského štúdia. Viedol aj jednu rigoróznou prácu.

Doc. Peter Mederly spĺňa požiadavky aj ďalších pedagogických aktivít požadovaných v Kritériách FPVal UKF. Pedagogickú činnosť vo funkcii docenta vykonáva od r. 2017, kedy získal vedecko-pedagogický titul docent v odbore ochrana a využívanie krajiny na FPVal UKF. V súčasnosti zabezpečuje 11 predmetov v študijnom programe ochrana a využívanie krajiny. Osobitne treba oceniť, že pravidelne inovuje obsah predmetov v súlade s vedeckým smerovaním v danej vednej oblasti a zároveň sleduje moderné trendy vzdelávania. Je spoluautorom 3 vysokoškolských učebníc a dvoch učebných skript spolu v rozsahu viac ako 20AH.

Na základe posúdenia výstupov pedagogickej činnosti doc. Petra Mederlyho konštatujem, že spĺňa v požadovanom rozsahu všetky kritériá FPVal UKF a v prípade zavedenia nových predmetov tieto kritériá vysoko prekračuje (*min. 6 rokov pedagogickej činnosti na vysokej škole, min. 2 roky pedagogickej činnosti na UKF, min. 5 rokov pôsobenia vo funkcii docenta, vedenie min. 10 záverečných prác, zavedenie min. 2 nových predmetov študijného programu bakalárskeho, magisterského alebo doktorandského za ostatných 10 rokov*).

2. Vedecká škola

Doc. Peter Mederly pôsobí na FPVal UKF od roku 2014. Už pri nástupe na UKF v Nitre patrilo medzi uznávaných vedeckých pracovníkov s bohatou publikačnou a projektovou činnosťou. Svojou

doterajšou vedeckou prácou vyprofiloval úspešne sa rozvíjajúcu vlastnú vedeckú školu. Vo vedeckej práci sa zameriava na rozvíjanie vedeckých metód a metodík z oblasti environmentalistiky a udržateľného rozvoja, ekosystémových služieb, ekologických sietí a zelenej infraštruktúry, krajinnokoekologického plánovania, hodnotenia vplyvov na životné prostredie a pozemkových úprav. Najvýznamnejšie vedecké výsledky, na ktorých sa podieľal a na ktorých spolupracoval v tímoch domácich a zahraničných špičkových odborníkov, dosiahol v nasledujúcich oblastiach:

- výskum v oblasti udržateľného rozvoja: v r. 1999 – 2021 sa podieľal na príprave a zostavení prvej Národnej stratégie udržateľného rozvoja SR a v ďalších rokoch významnou mierou prispel k výskumu hodnotenie indikátorov kvality života a udržateľného rozvoja na rôznych hierarchických úrovniach (globálna, národná, regionálna, miestna) a k rozvoju metód a kritérií hodnotenia udržateľného rozvoja;
- výskum v oblasti krajinného plánovania na regionálnej a miestnej úrovni, vrátane rozvoja metód krajinného plánovania pre pozemkové úpravy: venoval sa rozvoju metód v krajinnom plánovaní naprieč priestorovými mierkami, podieľal sa na rozvoji metód integrácia rôznych hodnôt prírody do rozhodnutí o zdrojoch a využití krajiny a na prístupe založenom na ekosystémových službách;
- výskum v oblasti hodnotenia ekosystémových služieb a zostavenia metodologického rámca ich hodnotenia: spolupracoval na rozvoji vedeckých metód a na nových inštitucionálnych výzvach pri implementácii poznatkov o ekosystémových službách do praxe, na výskume sfunkčnenia konceptu ekosystémových služieb a je hlavným autorom katalógu ekosystémových služieb Slovenska;
- výskum v oblasti teórie a aplikácie princípov zelenej infraštruktúry a ekologických sietí v procese plánovania rozvoja miest a obcí: spolupracoval napr. na tvorbe metodík pre rozvoj mestskej zelenej infraštruktúry prostredníctvom participatívneho integrovaného plánovania.

Doc. Mederly je členom odborovej komisie doktorandského štúdia v študijnom odbore ochrana a využívanie krajiny, študijný program Environmentalistika na FPVal UKF. Pod jeho vedením úspešne ukončili doktorandské štúdium v študijnom odbore ochrana a využívanie krajiny 2 doktorandi (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 1*). Aktuálne školí 2 doktorandov, ktorí sú už po dizertačnej skúške, a mali by ukončiť doktorandské štúdium v roku 2022 (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 1 po dizertačnej skúške*). Doktorandov iniciatívne zapája do vedeckých a aplikačných projektov a do publikačnej činnosti. Na základe dlhoročných medzinárodných kontaktov zabezpečil doktorandom absolvovanie zahraničných stáží na významných pracoviskách v Holandsku, Španielsku, Nemecku a v Českej republike. Veľmi aktívne spolupracuje s viacerými slovenskými a českými univerzitami aj ako oponent písomných prác k dizertačnej skúške alebo ako oponent dizertačných prác.

3. Publikačná činnosť a ohlasy na publikačnú činnosť

V inauguračnom spise v kategóriách knižné publikácie predložil doc. Mederly 16 knižných publikácií charakteru vedeckej monografie, z toho 10 s rozsahom viac ako 3AH (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 6*), z toho je 8 vedeckých monografií v kategóriách AAA a AAB (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 2*) a 5 vysokoškolských učebníc a skript v kategórii ACB a BCI (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 3*). Okrem vyššie uvedených monografií, vysokoškolských učebníc a skript uvádza 8 knižných publikácií v kategórii ABA, ABC a ABD a 15 odborných knižných publikácií v kategóriách BAA a BAB. Veľmi bohatá je aj jeho ďalšia publikačná činnosť, najmä vo vedeckých časopisoch. Celkove je v inauguračnom spise uvedený zoznam 41 publikácií vo vedeckých časopisoch (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 20*), a to v nasledujúcich kategóriách:

- 19 vedeckých prác je evidovaných v databázach ISI WOK a Scopus (*Kritériá FPVal UKF požadujú 10*), z toho je 14 vedeckých prác v CC časopisoch v kategóriách ADC a ADD a 6 ďalších prác je registrovaných v databázach WOK alebo Scopus (*Kritériá FPVal UKF požadujú 3*);
- 22 vedeckých a odborných prác je evidovaných mimo databáz ISI WOK a Scopus.

V inauguračnom spise je uvedený aj zoznam ostatných recenzovaných publikácií (domáce/zahraničné), v počte 43 publikácií (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 20*). V kategórii „A“ uvádza autor 12 publikovaných vedeckých prác, ktoré majú IF väčší ako 0,470 (*Kritériá FPVal UKF požadujú minimálne 5*). V 3 publikáciách v kategórii „A“ je doc. Mederly druhým autorom. Viac ako polovica z týchto publikácií predstavuje kolektívne práce špičkových zahraničných a domácich autorov s vysokým počtom ohlasov. Tímová vedecká práca, vydaná v roku 2019 v časopise Ecosystem Services, ktorej prvým autorom je Sander Jacobs, a na ktorej má doc. Mederly 10% podiel, má okolo 300 ohlasov evidovaných v databázach ISI WOK alebo Scopus, ďalšie dve tímové práce vydané v časopise Ecosystem Services v roku 2018, v ktorých má doc. Mederly 10% podiel, majú okolo 100 citácií evidovaných v databázach ISI WOK alebo Scopus. Časopis Ecosystem services má pre roky 2021 – 2022 evidovaný IF 5,454 evidovaných v databázach ISI WOK alebo Scopus.

Celkový počet ohlasov na publikácie doc. Mederlyho vysoko prekračuje požadované počty. Uchádzač predložil zoznam 819 ohlasov (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 30*), z toho je 627 citácií v publikáciách evidovaných v databázach ISI WOK a Scopus (*Kritériá FPVal UKF požadujú min. 10*). Ďalších 192 citácií je mimo databáz ISI WOK a Scopus.

4. Koordinácia a riešenie výskumných projektov

Doc. Mederly je veľmi úspešný v účasti na riešení výskumných projektov. Bol koordinátorom alebo zodpovedným riešiteľom 10 medzinárodných a celoštátnych vedeckých projektov. Z celkového počtu vedeckých projektov, ktoré koordinoval, boli 2 medzinárodné projekty. Išlo o vedecké projekty Rámcového programu EÚ, a to projekt OpenNESS (7. RP EÚ) a projekt BISON (8. RP EÚ Horizont 2020). Okrem toho sa podieľal ako spoluriešiteľ na ďalších 10 výskumných projektoch, z toho bolo 7 medzinárodných projektov (*Kritériá FPVal UKF požadujú koordináciu, resp. riešenie min. 4 projektov, z toho min. 1 zahraničný projekt a min. 2 celoštátne projekty*).

5. Potvrdenie medzinárodného uznania výsledkov vedeckej a pedagogickej práce

Vedecká a pedagogická práca doc. Mederlyho dosiahla vysoké medzinárodné uznanie, čo potvrdzujú pozvania na vedecké prednášky a výskumné pobyty v zahraničí. Celkove v inauguračnom spise uvádza 17 vyžiadaných prednášok na medzinárodných vedeckých podujatiach organizovaných v zahraničí. Ďalším potvrdením vysokého kreditu vedeckej práce je jeho účasť v deviatich medzinárodných vedeckých projektoch, dva z nich sú projekty Rámcového programu EÚ, v ktorých doc. Mederly bol, resp. je v súčasnosti v úlohe zodpovedného riešiteľa (projekt 7. RP EÚ OpenNESS / Operationalization of Natural Capital and Ecosystem Services, doba riešenia: 2013 – 2017 a projekt H2020 BISON / Biodiversity and Infrastructure Synergies and Oportunities for European Transport Networks, doba riešenia: 2020 – 2022).

Medzinárodným uznaním vedeckej práce doc. Mederlyho je jeho pôsobenie ako aktívneho člena celosvetovej výskumnej siete Ecosystem Services Partnership. Pôsobil aj ako člen stredoeurópskeho uzla prognostickej siete Millennium Project pod záštitou United Nations University.

Originalitu, rigoróznosť a dosah vplyvu výstupov jeho tvorivej činnosti v širšom kontexte vyjadruje vysoký počet citácií evidovaných v databázach ISI WOK alebo Scopus. Ako je už vyššie uvedené celkový počet ohlasov na publikácie doc. Mederlyho vysoko prekračuje požadované počty. Uchádzač predložil zoznam 819 ohlasov a z toho je 627 citácií v publikáciách evidovaných v databázach ISI WOK a Scopus.

6. Prínos pre spoločenskú prax

Výsledky vedeckej a odbornej práce doc. Petra Mederlyho našli široké uplatnenie v spoločenskej praxi, a to najmä v oblasti krajinného plánovania, územného plánovania, projektov pozemkových úprav, realizácie územných systémov ekologickej stability, posudzovania vplyvov na životné prostredie, revitalizačných projektov krajiny, implementácie Dohovoru o krajine Rady Európy a pri tvorbe katalógu hodnotenia ekosystémových služieb.

Pracoval vo viacerých expertných skupinách na úrovni Ministerstva životného prostredia SR – napr. ako hlavný editor a koordinátor pri tvorbe dokumentu Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, koordinátor pracovnej skupiny MAES (Hodnotenie ekosystémov a ekosystémových služieb na Slovensku), spolupracoval pri tvorbe zákonov (návrh zákona o krajine, návrh zákona o krajinnom plánovaní) a bol oponentom viacerých metodík a dokumentácií vypracovaných na Ministerstve životného prostredia SR alebo v jeho odborných organizáciách (ŠOP SR a SAŽP). Dlhoročne aktívne pôsobil v Spoločnosti pre trvalo udržateľný život na Slovensku a viedol pobočku spoločnosti v meste Nitra.

Veľmi bohatý rozsah má jeho projektová činnosť, keďže 20 rokov pracoval v projekčnej praxi. Podieľal sa na viac ako 190 projektoch súvisiacich s ochranou prírody a krajiny a vo väčšine z nich bol zodpovedným riešiteľom alebo koordinátorom úlohy. Pôsobil ako konzultant v oblasti životného prostredia a udržateľného rozvoja (poradenstvo pre komisie životného prostredia) napr. v mestách Nitra, Trnava, Trenčín a Žilina. Bol konzultantom pre Metropolitný inštitút Bratislavy pri tvorbe územnej prognózy do r. 2050. Významne prispieva k popularizácii viacerých dôležitých tém, akými sú udržateľný rozvoj a kvalita života, ekosystémové funkcie a služby, zelená infraštruktúra. Na tieto témy absolvoval množstvo prednášok pre štátne inštitúcie, univerzity a samosprávy na Slovensku a v Českej republike.

Záverečné hodnotenie

Doc. Peter Mederly je uznávanou vedeckou a pedagogickou osobnosťou a výsledky jeho práce dosiahli významné medzinárodné uznanie. Na základe posúdenia výsledkov jeho práce potvrdzujem, že vedecky a pedagogicky pôsobí v odbore ochrana a využívanie krajiny a zásadným spôsobom ovplyvnil rozvoj tohto odboru. Vytvoril vedeckú školu a úspešne viedol a vedie doktorandov, ktorí vo svojej práci nadväzujú na jeho publikované vedecké diela. Vo svojich vedeckých prácach preukázal vedeckú precíznosť a konzistentnosť a pri výskume využíva nové, originálne a inovatívne metódy a techniky. Vedecké a výskumné úlohy, na ktorých sa podieľa, sú spoločensky vysoko aktuálne.

Doc. Peter Mederly spĺňa všetky požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi ako aj vnútornými predpismi pre vymenúvanie konanie na profesora na FPVaI UKF a viaceré z kritérií (napr. počty vedeckých publikácií, ohlasov, počty medzinárodných a celoštátnych projektov) vysoko prekračuje. Okrem vysokého vedeckého a pedagogického kreditu má všetky potrebné ľudské, morálne a etické vlastnosti, ktoré sa vyžadujú od vysokoškolského profesora.

Odporúčam Vedeckej rade Fakulty prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre schváliť návrh na vymenovanie doc. RNDr. Petra Mederlyho, PhD. za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania „Ochrana a využívanie krajiny“.

V Ružomberku, 24. marca 2022

prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.
Katedra geografie, Pedagogická fakulta
Katolícka univerzita v Ružomberku